

Päätösesitys oikaisuvaatimukseen kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksestä koskien yksityisen hoidon tuen kuntalisän muutoksia 1.3.2026 alkaen / KK

VD/7830/12.00.01.00/2025

KK/MM/AH

Kuntalainen on tehnyt 15.12.2025 Vantaan kaupungin kirjaamoon saapuneen oikaisuvaatimuksen kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksestä 8.12.2025 § 6 koskien yksityisen hoidon tuen kuntalisän muutoksia 1.3.2026 alkaen.

Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan, että päätös tulisi kumota ja asia käsitellä uudestaan huomioiden perheiden tasavertaisuus hoitomaksujen nousuissa eri hoitomuodoissa. Oikaisuvaatimuksen mukaan asiassa tulee ottaa huomioon lapsiperheiden tasavertaisuus varhaiskasvatuspaikan valintaan. Oikaisuvaatimuksessa huomautetaan, että iso ryhmä ei sovi kaikille, eikä kaikilla ole varaa leikkauksen jälkeen tulevaan hinnankorotukseen, jotta lapselle/perheen saa tarpeeseen sopivimman hoitopaikan. Oikaisuvaatimuksessa todetaan, että jos leikkaus pitää, myös muille varhaiskasvatusta tuottaville hoitajille/yrittäjille/yrityksille pitäisi tulla vastaava rahallinen menetys ja/tai asiakkaille vastaava hinnankorotus, jotta hoitomaksu pysyisi vähintään samassa nykyisen kanssa.

Oikaisuvaatimuksen mukaan verrattuna yksityisen perhepäivähoitajan tulojen leikkaukseen tai asiakasperheiden hinnannousuun palvelusetelin indeksikorotukset ovat kohtuuttomia, mikä taas heikentää heidän talouttaan ja maksukykyä. Oikaisuvaatimuksessa ehdotetaan, että tuki tulisi pitää ennallaan edes siten, että Vantaan kaupungin sisällä hoidossa oleville vantaalaisille lapsiperheille maksettaisiin jatkossakin sama yksityisen hoidon tuen kuntalisä. Oikaisuvaatimuksessa kysytään, että jos tukea on pakko leikata, niin voisiko leikkauksen tehdä ainoastaan kaupungin rajojen ulkopuolella olevalle hoitajalle/varhaiskasvatusyrittäjälle niiltä perheiltä, jolle maksetaan tukea.

Oikaisuvaatimuksen tarkempi sisältö ilmenee luottamushenkilöiden extranettiin tallennetusta oikaisuvaatimuksesta.

Kuntalain (410/2015) 134 §:n 1 momentin mukaan kunnanhallituksen, lautakunnan ja valiokunnan, niiden jaoston sekä niiden alaisen viranomaisen päätökseen tyytymätön saa hakea siihen oikaisua.

Oikaisuvaatimus on tehty määräajassa oikealle viranomaiselle.

Varhaiskasvatuslain 5 §:n 1 momentin mukaan kunnan on järjestettävä tässä laissa säädettyä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää.

Pykälän 4 momentin mukaan kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatus lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 12 §:n 1 momentin mukaan sen lisäksi, mitä 5 §:ssä säädetään, kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi ennen oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) tarkoitetun oppivelvollisuuden alkamista saa varhaiskasvatusta tämän lain 1 §:n 2 momentin 1 tai 2 kohdan mukaisesti sen kalenterikuukauden alusta, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista

vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi.

Varhaiskasvatuslain 14 §:n mukaan edellä 12 §:ssä tarkoitetun lapsen vanhemmilla tai muilla huoltajilla, jotka eivät valitse kunnan järjestämää mainitun pykälän mukaista varhaiskasvatuspaikkaa, on lapsen muulla tavalla tapahtuvan hoidon tai varhaiskasvatuksen järjestämiseksi oikeus lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) mukaiseen tukeen mainitussa laissa tarkemmin säädettyä tavalla.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain (1128/1996) 1 §:n 2 momentin mukaan kotihoidon tukeen ja yksityisen hoidon tukeen kuuluu hoitoraha ja tulosidonnainen hoitolisä. Pykälän 3 momentin mukaan hoitorahan ja hoitolisän määriä voidaan korottaa kuntalisällä, jos tuen rahoituksesta vastaava kunta niin päättää.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 3 b §:n 1 momentin mukaan yksityisen hoidon tuen saamisen edellytyksenä on, että varhaiskasvatuslain 12 §:n mukaiseen varhaiskasvatukseen oikeutetulla, tosiasiallisesti Suomessa asuvalla lapsella ei ole kunnan järjestämää varhaiskasvatuspaikkaa. Tosiasiallisena Suomessa asumisena ei pidetä yli kolmen kuukauden oleskelua ulkomailla.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 15 §:n 1 momentin mukaan yksityisen hoidon tuki maksetaan hoidon tuottajalle. Tuki voidaan kuitenkin hoidon odottamattomasta muutoksesta johtuvasta syystä, jos tuen maksaminen hoidon tuottajalle tilapäisesti estyy, maksaa vanhemmalle tai muulle huoltajalle. Tästä syystä tuen suuruus ei muutu.

Lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetun lain 20 §:n 1 momentin mukaan sen estämättä, mitä hoitorahasta ja hoitolisästä tässä laissa säädetään, hoitorahaa tai hoitolisää voidaan maksaa kunnan päätöksen mukaisella määrällä korotettuna (*kunnallinen lisä*).

Hallintolain (434/2003) 6 §:n 1 momentissa säädetään muun ohella, että viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti.

Kaupunginvaltuusto on hyväksyessään kaupungin talousarvion 2026 ja taloussuunnitelman 2026–2029 käsitellyt yksityisen hoidon tuen kuntalisää. Yksityisen hoidon tuen kuntalisää leikataan 100 eurolla/kuukausi. Muutos astuu voimaan 1.3.2026 alkaen. Talousarviossa kaupunginvaltuusto on varsinaisesti päättänyt vain määrärahasta, joka myönnetään yksityisen hoidon tuen kuntalisään. Varsinaisesta yksityisen hoidon kuntalisän suuruudesta tai tässä tapauksessa hoitorahan suuruudesta päättää virallisesti kasvatuksen ja oppimisen lautakunta. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan on päätöksessään kuitenkin täytynyt ottaa huomioon yksityisen kotihoidon kuntalisään talousarviossa asetetut määrärahat.

Lautakunnan päätös pienentää yksityisen hoidon tuen kuntalisää ei vaaranna perheiden yhdenvertaisuutta, sillä kaikilla perheillä on edelleen mahdollisuus valita kunnallisia varhaiskasvatuspalveluja, kuten perhepäivähoitoa, joka kuuluu kunnan järjestämisvastuulle. Näin varmistetaan, että kunta täyttää lakisääteisen velvoitteensa tarjota varhaiskasvatuspaikkaa. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa on hyvin tarjolla eri hoitomuotoja, ja tällä hetkellä esimerkiksi perhepäivähoidossa on hyvin tilaa.

Yksityisen hoidon tuki ei ole kunnan järjestämä palvelu, vaan Kansaneläkelaitoksen myöntämä etuus, jota kunta voi täydentää kuntalisällä. Kunnan järjestämisvastuulla olevia varhaiskasvatuspalveluja ovat esimerkiksi kunnallinen päiväkotijärjestelmä, perhepäivähoito sekä palvelusetelillä hankittava yksityinen varhaiskasvatus. Palvelusetelin osalta kunta vastaa palvelun järjestämisestä ja valvonnasta, kun taas yksityisen hoidon tuen osalta perhe itse järjestää hoidon ja sopii tästä palveluntuottajan kanssa. Näin ollen palveluseteliin liittyvät päätökset, esimerkiksi sen arvon korottaminen, eivät liity samaan kokonaisuuteen yksityisen hoidon tuen kuntalisän kanssa.

On totta, että päätös heikentää yksityisten perhepäivähoitajien toiminnan edellytyksiä. Yksityisen hoidon tuen tai sen lisänä maksettavan kuntalisän tarkoitus ei kuitenkaan ole tukea elinkeinotoimintaa, vaan huolehtia lastenhoidon toteutumisesta. Tilanteessa, jossa kunnallista palvelua on hyvin saatavilla, ja jossa yksityistä varhaiskasvatusta järjestetään ensisijaisesti palvelusetelillä, ei kuntalisän tason säilyttämiselle ole perusteita perheiden valinnanvapaudenkaan näkökulmasta. Kuntalisän leikkausta ei ole mahdollista kohdistaa vain Vantaan kaupungin rajojen ulkopuolella olevalle hoitajalle/varhaiskasvatustyöntekijälle niiltä perheiltä, joille maksetaan tukea.

Edellä todetun perusteella oikaisuvaatimuksessa esitetyt perusteet eivät anna aihetta päätöksen muuttamiseen. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan päätöksen muuttamiseksi ei siis ole laillisuus- tai tarkoituksenmukaisuusperusteita, joten oikaisuvaatimus on hylättävä.

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta 20.1.2026

Apulaiskaupunginjohtajan esitys:

Päätetään hylätä oikaisuvaatimus.

Liitteet:

- Oikaisuvaatimus
- Yksityisen hoidon tuen kuntalisän muutokset 1.3.2026 alkaen

Täytäntöönpano: Valmistelu- ja lakiasiat
- ote, asianosainen

Muutoksenhakuohje: Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeudelle, valitusaika 30 päivää

Lisätiedot:

varhaiskasvatuspäällikkö Kati Timo, puh. 040 577 2018,
(etunimi.sukunimi@vantaa.fi)